

компанії Promodo, електронна комерція пережила спочатку шокове падіння, потім сплеск попиту на окремі категорії товарів і нарешті певну стабілізацію після масового переміщення людей, релокації складів та виробництв. Облаштування людей на новому місці або повернення їх додому [4].

Електронна комерція – це потужний вектор розвитку у глобальній економіці, нова форма економічних відносин у бізнесі в умовах конкуренції. В умовах світової економіки та кризової ситуації електронна комерція стала однією з найважливіших складових, потужним каталізатором економічного розвитку та ефективним маркетинговим інструментом на сучасному нестабільному ринку.

Список використаних джерел:

1. Офіційний веб-сайт Комісії ООН із права міжнародної торгівлі. URL: <https://uncitral.un.org/ru> (дата звернення: 12.02.2023)
2. Про електронну комерцію: Закон України № 675-VIII від 3 верес. 2015 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/675-19> (дата звернення: 12.02.2023)
3. Турчинов Л. Я. Електронна комерція як ефективний маркетинговий інструмент URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wpcontent/uploads/2022/03/2021-en-3-15.pdf>. (дата звернення: 12.02.2023)
4. Що відбувається з українським Ecommerce під час війни: дослідження Promodo. URL: https://promodo.ua/ukrainian-ecommerce-state-during-the-war-research/?utm_source=eSputnikpromo&utm_medium=email&utm_campaign=Digest_30.06.22_UA&utm_content=109445931 (дата звернення: 12.02.2023)

Щепіна Т.Г.,

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри логістики,*

Мешка Г. О.,

*здобувач вищої освіти, групи ЛГ-410
факультету транспорту, менеджменту і логістики
Національний авіаційний університет*

МОЖЛИВОСТІ ВРАХУВАННЯ «ЗЕЛЕНИХ» ТЕХНОЛОГІЙ В ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСАХ

В роботі досліджено можливості врахування «зелених» технологій в логістичних процесах, завдання екологічного менеджменту, міжнародні принципи зеленої логістики, приклади застосування зеленої логістики.

На сучасному етапі розвитку виробництва та економіки значної актуальності набуває розгляд логістики, як одного з чинників збереження навколишнього середовища, адже саме логістика займається питаннями постачання сировини на підприємство, рухом напівфабрикатів в середині підприємства, транспортування готової продукції на склади та доставку товарів покупцям.

На сьогоднішній день екологічною проблемою є стрімке збільшення виробництва товарів і обсягів їх транспортування. Через це з'явилася нова наука під назвою «зелена логістика», яка керується екологічними стратегіями.

Першочерговим завданням екологічного менеджменту є налагодження екологічно безпечних виробничих процесів (таких, що забезпечують відсутність забруднюючих речовин, низькі показники енергоємності, ефективне споживання ресурсів), забезпечення екологічної співпраці з усіма секторами підприємства, створення привабливого корпоративного іміджу та соціальної відповідальності. Саме менеджер-логіст вивчає вимоги споживачів та оновлює продукти, а відповідно, впливає на формування «зеленого іміджу» у свідомості громадськості. Крім того, до основних принципів діяльності екологічної логістики відносяться: зниження ресурсомісткості та енергомісткості структурних підрозділів компанії, впровадження сучасних «зелених» технологій використання обладнання, зменшення використання шкідливої сировини у виробництві. Впровадження принципів «Зеленої логістики» підвищить імідж компанії та конкурентоспроможність, так як впровадження політики екологічної безпеки викликає більше довіри у споживачів до компанії. Бути більш екологічною компанією можна також, маркуючи правильно товари, тару та упаковку до них.

Концепція зеленого підприємства сьогодні доволі широко розповсюджена і набуває все більшої популярності. Одним з принципів цієї концепції є циклічний принцип – матеріали, що використовуються в виробництві товарів, мають бути перероблені відповідно до маркування, завдаючи мінімальну шкоду навколишньому середовищу, або використанні повторно. Другим принципом зеленого підприємства є принцип заміщення – обладнання, неекологічні та неефективні предмети виробництва замінюються новими, а старі, згідно з циклічним принципом, проходять всі етапи утилізації або обробки для подальшого використання. Принцип заміщення базується на врахуванні екологічних проблем і потреб споживачів, споживачам пропонуються новіше обладнання і технології.

Серед всіх операцій компанії транспортний сектор має найбільш негативний вплив на навколишнє середовище. Тому зелена логістика спрямована на зменшення шкідливих викидів від цієї підсистеми ланцюга постачання. Транспортна підсистема залежить від транспортних засобів і маршрутів доставки. Одним зі способів зменшити вплив транспортного сектору на навколишнє середовище є використання залізниці або водних видів транспорту. Для того щоб впровадити більш екологічні види транспорту в Україні треба покращити якість транспортної інфраструктури. Рішення цієї проблеми гальмують різні фактори, включаючи низький рівень інвестицій, застарілі системи регулювання та управління, недостатню взаємодію між різними видами транспорту та зношеність основних фондів, а також сучасні складні умови, пов'язані з повномасштабним вторгненням на територію нашої держави, що призвело до руйнувань основних шляхів сполучення. Для того щоб вирішити ці проблеми треба сформувати достатньо ефективну

транспортну систему, яка базується на нових методах та інструментах екологічного менеджменту, а також забезпечити достатню взаємодію між системами та підсистемами й швидку адаптацію до зовнішніх факторів.

Одним із прикладів використання принципів зеленої логістики є впровадження систем утилізації відходів. Ця концепція містить принципи ресурсозбереження, системності, екологічності та раціоналізації. Питання утилізації відходів на підприємствах ускладнюється відсутністю системи моніторингу відходів споживання та виробництва. З досвіду зарубіжних систем поводження з відходами можна визначити конкретні умови та правила впровадження системи «зеленої логістики» в цій сфері. Ця логістична система формується у декілька етапів до її функціональної структури. Перший етап – етап постачання, який характеризується формуванням логістичного ланцюга, що включає такі функції: збір, транспортування та зберігання вторинної сировини. Другий етап – етап класифікації, який включає ідентифікацію, паспортизацію та класифікацію вторинної сировини та відходів, визначення їх якісного та кількісного складу, еколого-економічний аналіз відходів, в результаті чого буде визначено чи придатні відходи до утилізації. Наступним етапом є етап впровадження, на ньому відходи переробляються та продаються як продукт, включаючи логістику інвентаризації та логістику складування. Якщо після аналізу буде встановлено, що відходи непридатні для використання, то проводиться етап захоронення, який включає розробку системи захоронення з урахуванням типу відходів та особливостей території.

Підсумовуючи, можна визначити, що зелена логістика у своїй діяльності дотримується наступних принципів та заходів:

- вибір певних матеріалів і сировини, що можуть перероблятися в майбутньому або будуть утилізовані, завдаючи мінімально можливу шкоду навколишньому середовищу та нашій екології;
- покращення систем планування та складування, включаючи скорочення матеріальних запасів, таким чином зменшуючи складські площі, що, у свою чергу, впливає на скорочення відходів;
- побудова оптимальних маршрутів вантажних перевезень, вибір екологічних видів транспорту (електрокари, залізничний та водний транспорт), скорочення терміну доставки та зменшення транспорту, що не використовується при завантаженні повністю;
- зменшення кількості пакування або його заміна на більш екологічне пакування, що зменшить площі зберігання продукту та збільшить площі завантаження.

Список використаних джерел:

1. Зелена логістика [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.spilnota.net.ua/ru/article/id-2666/>
2. Логістика України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://logist.fm/publications/logistika-ukrainy-2020-didzhitalizaciya-zelenye-tehnologii-i-ozhidaemye-trendy>